

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/13/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710211967
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6710211967.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov Mgr. Emy Novodomcovej a JUDr. Márie Trubanovej PhD., v právnej veci navrhovateľky : V. I. D., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX T., F. č. X, zastúpená ustanovenou advokátkou Mgr. Martinou Bariakovou, so sídlom Advokátska kancelária 960 01 Zvolen, Bystrický rad 401/75, proti odporkyni : J. K., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Y., J. H. č. X, zastúpená ustanovenou advokátkou JUDr. Dášou Brázdilovou, Advokátka kancelária Brázdil & Brázdilová so sídlom 960 01 Zvolen, Trhová č. 1, o zaplatenie sumy 281,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne zo dňa 18.11.2011 proti rozsudku Okresného súdu Zvolen číslo konania 6C/111/2010-137 zo dňa 03.10.2011, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorými súd určil, že dôchodok D. D. vo výške 281,29 eur patrí do dedičstva po nebohom D. D., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom Y., J. H. XXX/X a uložil povinnosť odporkyni zaplatiť navrhovateľke sumu 281,29 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z uvedenej sumy od 13.07.2008 do zaplatenia p o t v r d z u j e .

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok nedotknutý.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd samostatným rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že dôchodok D. D. vo výške 281,29 eur patrí do dedičstva po nebohom D. D., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom Y., J. H. XXX/X a uložil povinnosť odporkyni zaplatiť navrhovateľke sumu 281,29 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z uvedenej sumy od 13.07.2008 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti nároku v sume 6,34 eur návrh zamietol. Súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že poštová doručovateľka dôchodok otcovi navrhovateľky doručila v čase, kedy ešte žil. Fyzicky ho prevzala v nemocničnej izbe odporkyňa na mimoverbálny podnet D. D., ktorý na otázku doručovateľky, či môže prevziať jeho dôchodok odporkyňa prítomná v nemocničnej izbe, pokýval súhlasne hlavou. Súd obranu odporkyne, že dôchodok, ktorý S. dni pred smrťou poručiteľa prevzala, jej patril z titulu darovania, ako jeho prejav vďaky za niekoľkoročnú starostlivosť na základe príslubu D. D., odmietol s tým, že túto skutočnosť v konaní žiadnym právne relevantným spôsobom nepreukázala. Pokývanie hlavou D. D. nemožno jednoznačne vyhodnotiť tak, že ním bol v tom momente uskutočnený darovací prejav v prospech obdarovanej odporkyne. Tento len pokývaním hlavy súhlasil s tým, aby vzhľadom na jeho zdravotný stav dôchodok prevzala iná osoba ako on. Navyše súd konštatoval, že po právnej stránke údajný príslub D. D. daný odporkyni ani nemohol vyhodnotiť ako darovanie, pretože za darovanie možno považovať taký právny úkon, ktorým darca jednostranným úkonom odovzdáva vlastníctvo k momentu darovania jemu

patriace na iného - obdarovaného. D. D. nemohol účinne darovať niečo, čo v skutočnosti nemal, s čím nedisponoval. Nakoľko teda odporkyňa nepreukázala v konaní, že posledný dôchodok jej nebohý D. D. daroval, za danej situácie potom všetok majetok - teda aj nespotrebovaný dôchodok - patril do momentu smrti D. D. do dedičstva po tomto poručiteľovi a mal tak byť predmetom dedičského konania. Súd tak uplatnenému nároku v rozsahu výšky prijatého dôchodku v sume 281,29 eur vyhovel a uložil odporkyňi povinnosť túto sumu spolu s úrokmi z omeškania zaplatiť navrhovateľke. V časti nároku v sume 6,34 eur súd žalobu zamietol, keďže nebolo preukázané, že túto sumu, ako doplatok k dôchodku, prevzala odporkyňa. Súd vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Proti rozsudku okresného súdu vo výrokoch, ktorými súd návrhu vyhovel, podala odporkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namíeta jeho správnosť a domnieva sa, že súd vec nesprávne právne posúdil. Uvádza opakovane okolnosti predchádzajúce smrti poručiteľa, zdôraznila pritom jej dlhoročnú starostlivosť o zomrelého, ktorému vykonávala všetky domáce práce, vrátane varenia, prania a osobnej ošetrovateľskej opatery poručiteľa, vzhľadom na jeho chorobu ktorou trpel - Bercove vtedy. Poručiteľ bol úplne odkázaný na jej pomoc, ktorá mu zo strany príbuzných nebola poskytnutá. Na základe vzájomnej dohody jej poskytoval mesačne sumu 30 eur, ktorá vystačila len na čiastočné pokrytie výdavkov spojených so zakúpením stravy pre poručiteľa. Keďže táto suma bola nepostačujúca, zakupovala mu odporkyňa potraviny z vlastných finančných prostriedkov. Po zhoršení jeho zdravotného stavu poručiteľ, ako čiastočný prejav vďaky voči nej, uviedol, že si môže ponechať jeho posledný dôchodok. Takýto prejav vôle si odporkyňa vyložila ako akt darovania. Po smrti poručiteľa dňa XX.XX.XXXX vystrojila a zabezpečila pohreb, navrhovateľka sa o pohreb svojho otca nezaujímal a ani sa ho nezúčastnila. Odporkyňa považuje nárok navrhovateľky za nedôvodný, nakoľko došlo zo strany poručiteľa k prejavu vôle darovať jej finančné prostriedky, čo vyjadril jednak tesne pred smrťou s tým, že dôchodok si môže ponechať, a jednak takýto prejav následne korešponduje aj s výpoveďou svedkyne I. I., ktorá doručila dôchodok. Odporkyňa tak zotrváva na svojom stanovisku, že k vyplateniu daru došlo dňa 11.07.2008, kedy ona dar prijala, pričom podľa zákona nemusí dôjsť k darovaniu len samotným odovzdaním a prevzatím daru, ale aj iným spôsobom. Odporkyňa v odvolaní poukázala aj na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a výkon práva navrhovateľky považuje za rozporný s dobrými mravmi, keďže sa o poručiteľa až do jeho smrti nezaujímal, nebola mu nápomocná keď skutočne bol odkázaný na pomoc druhých, oslovovala ho krkavčí otec a nezabezpečila pohreb, ani sa na ňom nezúčastnila. V závere odvolateľka argumentovala, že pokiaľ súd rozhodol, že dôchodok patrí do dedičstva po zomrelom poručiteľovi D. D., nemohol potom rozhodnúť o jej povinnosti zaplatiť navrhovateľke sumu 281,29 eur dokonca s úrokmi z omeškania, keďže neprebehlo dedičské konanie. Odporkyňa potom navrhuje, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnutý rozsudok a návrh v celom rozsahu zamietol a uložil navrhovateľke povinnosť nahradiť odporkyňi trovy konania.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne označili rozsudok prvostupňového súdu za vecne správny. Odporkyňa v konaní nijako nepreukázala svoje tvrdenia, že by jej D. D. daroval žalovanú sumu. Má za to, že pokiaľ by v uvedenom prípade malo dôjsť k darovaniu, jednalo by sa o tzv. konsenzuálnu zmluvu (kedy k darovaniu veci dochádza v budúcnosti), ktorá na rozdiel od reálnej darovacej zmluvy musí mať obligatórne písomnú formu a to s odkazom na ustanovenie § 628 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V konaní tak považuje za nepochybne preukázané, že tvrdený darovací prejav vôle D. D. pred jeho odchodom do nemocnice je neplatný pre nedodržanie obligatórnej písomnej formy a faktické odovzdanie peňazí do rúk odporkyne za prítomnosti poštovej doručovateľky v nemocnici bolo len pomocou pri preberaní dôchodku, uskutočnenou poskytnutím fyzickej sily odporkyne, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že Slovenská pošta eviduje ako preberateľa dôchodku D. D.. Navrhovateľka tak navrhuje na základe uvedeného rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a pre prípad úspechu si uplatnila a vyčíslila aj trovy odvolacieho konania.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Návrhom datovaným dňa 27.07.2010 sa navrhovateľka domáhala voči odporkyni zaplata sumy 281,29 eur s príslušenstvom na základe tej skutočnosti, že v trestnoprávnom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 509/2009 bolo Okresnou prokuratúrou Zvolen preukázané, že dôchodok po zomrelom D. D. v sume 281,29 eur prevzala a podpísala dňa 11.07.2008 poručiťova opatrovateľka, ktorá si bez právneho dôvodu celú sumu neoprávnene privlastnila. Po ustanovení advokátky na zastupovanie navrhovateľky súd pripustil zmenu návrhu v tom zmysle, aby súd určil, že dôchodok v sume 281,29 eur D. D. patrí do dedičstva po zomrelom D. D., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX a súčasne uložil povinnosť odporkyni zaplatiť navrhovateľke, ako jedinej dedičke po zomrelom D. D., sumu 281,29 eur s úrokmi z omeškania.

Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci jednak výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkyne a oboznámením sa s obsahom predložených a vyžiadaných listinných dôkazov a po ich dôkladnom zvážení a vyhodnotení následne na podklade takto zisteného skutkového stavu zaujal právne stanovisko obsiahnuté v rozsudku, ktorým meritórne vo veci rozhodol. Je potrebné zdôrazniť, že odporkyňa, ako odvolateľka, neuviedla v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvého stupňa, ani nežiadala doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 213 ods. 4 a 5 O.s.p. o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť prezentované v prvostupňovom konaní. Odvolaním len spochybnila vyvedený právny názor súdu prvého stupňa na podklade vykonaného dokazovania. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v rozsahu podaného odvolania a aplikujúc ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol.

Odporkyňa v konaní nepopierala, že dňa 11.07.2008 osobne prevzala od poštovej doručovateľky I. I. v nemocničnej izbe Mestskej nemocnice s poliklinikou v Y. sumu 8 474,- Sk (281,29 eur), ako dôchodok, ktorého oprávneným poberateľom bol D. D.. Odvolateľka namietala nesprávny právny názor okresného súdu zaujatý v rozsudku, ktorý konštatoval, že odporkyňa ničím nepreukázala, že by došlo k darovaciemu prejavu D. D., v dôsledku čoho by bola oprávnená disponovať prijatou sumou dôchodku. Odvolací súd, vychádzajúc z obsahu spisu, ako aj svedeckej výpovede poštovej doručovateľky, sa stotožňuje s tým, že odporkyňa nedokázala hodnoverne a nespochybniteľne preukázať svoje tvrdenia podporujúce jej presvedčenie, že poručiť mal v úmysle - a v deň prevzatia dôchodku dňa 11.07.2008 aj skutočne vykonal platne darovací prejav voči nej. Odporkyňa ani v odvolaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti spôsobilé spochybníť výsledky doteraz vykonaného dokazovania a tým spochybníť aj správnosť zaujatého právneho názoru súdom prvého stupňa. Aj napriek tomu, že okolnosti predchádzajúce smrti poručiťa by nasvedčovali tomu, aby súd pripustil, že odporkyňa bola skutočne dobromyseľná vo viere, že jej posledný dôchodok poručiťa oprávnene prináleží a zodpovedá vôli poručiťa, pričom veľmi zreteľne a nepopierateľne z okolností prípadu vyvstáva i silný akcent na morálnu a etickú rovinu prípadu, napriek tomu však z hľadiska právneho posúdenia uplatneného nároku je súd nútený konštatovať, že odporkyňa nie je spôsobilá preukázať, že ešte pred odchodom do nemocnice D. D. jej prisľúbil darovanie svojho posledného dôchodku. Pokiaľ tento úmysel zomrelého nie je ničím preukázaný a zostáva len v rovine jednostranného a za daných okolností už neverifikovateľného tvrdenia odporkyne, je bez významu rozvíjať právne úvahy, či by došlo za takých okolností k platnému darovaniu určitého práva, na ktoré právny nárok už darcovi vznikol, avšak reálnym naplnením tohto práva- vyplatenia peňažnej dávky dôchodkového zabezpečenia, ešte v danom okamihu nemohol fakticky disponovať. Taktiež opísaný priebeh prevzatia dôchodku v deň jeho poberania dňa 11.07.2008 v nemocničnej izbe tak, ako ho opísala svedkyňa I. I., poštová doručovateľka, a ako ho napokon potvrdila a nespochybnila i samotná odporkyňa, nijako nepodporuje domnienku odporkyne, že samotné pokývanie hlavou, ktorým chorý D. D. - a v tej dobe už značne obmedzený v bežných vitálnych prejavoch a v komunikácii, reagoval na otázku poštovej doručovateľky, či má dôchodok odovzdať odporkyni, je bez akýchkoľvek pochybností jednoznačným prejavom jeho vôle darovať jej tieto peniaze.

Súd mal z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Zvolen vedeným pod sp. zn. 23D/106/2008, ktorým sa prejednávalo dedičstvo po zomrelom D. D., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, osvedčené, že jedinou dedičkou zo zákona v 1. skupine bola po poručiťovi navrhovateľka, jeho dcéra. Pokiaľ odporkyňa v konaní nepreukázala, že došlo skutočne a nespochybniteľne k darovaciemu prejavu, ktorým by poručiť D. D. mal v úmysle darovať jej sumu 281,28 eur, zodpovedajúcu poberanému dôchodku, je tak nutné prisvedčiť vecnej správnosti právneho názoru súdu prvého stupňa, že dôchodok

prevzatý pred smrťou poručiťa patril do majetkovej podstaty poručiťa, ktorá patrila do dedičstva a mala tak byť predmetom dedičského konania, ktorým sa prejednával majetok poručiťa ku dňu jeho smrti. Odporkyňa napriek svojej dobromyseľnosti nemala oprávnenie disponovať s prijatými peňažnými prostriedkami a bolo jej povinnosťou prijatý dôchodok odovzdať do depozitu nemocnice, v ktorej bol D. D. hospitalizovaný. Pokiaľ teda prijatá suma 281,29 eur patrila do dedičstva po poručiťovi a jediná dedička po poručiťovi je navrhovateľka, z uvedeného potom vyplýva aj povinnosť uložená odporkyni neoprávnene zadržovanú sumu posledného dôchodku z titulu jej neoprávneného nadobudnutia odovzdať oprávnenej dedičke po zomrelom poručiťovi.

Odvolací súd potom na základe uvedeného, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a po zvážení všetkých relevantných skutočností rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Vo zvyšnom, odvolaním nenapadnutom výroku zostáva rozsudok nedotknutý.

O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p., o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov X : X.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.